

Dinamització del procés participatiu sobre la Xarxa ParticipaLab

1ª sessió amb Casals i Centres Cívics

Informe de resultats

Octubre 2021

Unitat impulsora del procés participatiu

Direcció General de Participació, Processos Electorals i Qualitat Democràtica

Empresa que redacta l'informe

INDIC, S.L.

Contingut

Introducció	5
Antecedents i context.....	5
Objectius del procés participatiu.....	5
Sessions amb Casals i Centres Cívics	6
Assistència i participació	8
Perfil de les persones participants	8
Recull d'aportacions.....	3
Els equipaments com agents actius de la comunitat	3
La diversitat i polivalència dels casals i centres cívics	3
Diversitat de models de gestió	3
Recursos humans per assumir noves tasques	4
Origen d'alguns casals i centres cívics	4
Formació dels i les professionals.....	4
Els espais físics de l'equipament.....	4
Disponibilitat de recursos materials i tecnològics	5
Connectar amb els interessos de la ciutadania.....	5
Les experiències prèvies de participació al territori.....	5
La coordinació entre administracions	5
Avaluació de la sessió	6

Introducció

Antecedents i context

Des de la Generalitat de Catalunya estem impulsant la Xarxa ParticipaLab, una xarxa d'equipaments que té com a objectiu aprofitar els equipaments de proximitat, com biblioteques, centres TIC o casals cívics, per potenciar la participació ciutadana.

La Xarxa ParticipaLab (XPL) és un projecte de creació i consolidació de comunitat, infraestructura i xarxa participativa a Catalunya. Es tracta d'un projecte que té com a objectiu posar els equipaments de proximitat al servei de la participació ciutadana i la innovació social. Per més informació sobre el projecte, feu *click* [aquí](#).

El procés participatiu s'impulsa amb l'objectiu de recollir la percepció i les propostes del personal responsable dels equipaments i les persones usuàries, per tal d'incorporar la seva visió a l'hora d'impulsar la Xarxa ParticipaLab.

Objectius del procés participatiu

Els objectius del procés participatiu són de caràcter estratègic i operatiu:

Objectius estratègics

- Donar a conèixer el projecte Xarxa ParticipaLab al territori i facilitar la seva viabilitat.
- Crear sinergies de col·laboració entre equipaments /municipi /Generalitat /ciutadania.
- Identificar agents que poden ser aliats per al desplegament de la XPL.

Objectius operatius:

- Definir amb els equipaments la **cartera de serveis de participació** que podrien oferir.
- Detectar els **recursos necessaris** per oferir-los.
- **Identificar equipaments** que podrien entrar a formar part de la Xarxa ParticipaLab i/o que podrien acollir un pilot.

Sessions amb Casals i Centres Cívics

Aquesta primera sessió destinada a professionals de Casals i Centres Cívics estava focalitzada en conèixer quines són les dinàmiques participatives que tenen lloc actualment als equipaments i fer un diagnòstic de les dificultats i oportunitats per esdevenir equipaments actius de la xarxa ParticipaLab.

Aquesta sessió de recollida de diagnòstic de centres i casals cívics, es complementarà amb una segona trobada, la qual tindrà un enfoc més propositiu, amb l'objectiu de generar propostes per impulsar els Casals i Centres Cívics com a motors de participació. Els resultats d'aquestes sessions es contrastaran posteriorment amb les sessions que es faran arreu del territori per copsar les particularitats territorials.

La sessió es va organitzar de la següent manera:

10.00h – 10.10h Benvinguda, a càrrec de tècnics/ques professionals de la Direcció General de Participació, Processos Electorals i Qualitat Democràtica.

10.10h – 10.45h Presentació del Procés participatiu de la Xarxa ParticipaLab.

10.45h - 11:30h Espai de debat en grups

11:30h - 11:50h Posada en comú

11:50h - 11:55h Valoració de la sessió

11.55h – 12h. Cloenda a càrrec de de tècnics/ques professionals de la Direcció General de Participació, Processos Electorals i Qualitat Democràtica.

Explicació de la dinàmica utilitzada a l'espai de debat en grups

En els espais de debat en grups es va utilitzar una dinàmica basada en la tècnica dels 6 barrets per pensar d'Edward de Bono. La proposta va ser fer un itinerari de reflexió basat en un anàlisi a partir de 6 perspectives diferents simbolitzades cadascuna en un barret de color diferent. En aquest primer moment es van treballar amb 4 barrets:

Barret blanc: és el pensament que es centra en les dades, els fets objectius i les xifres. Quines dades objectives cal tenir en compte a l'hora de pensar els Casals i centres cívics com a motors de participació?

Barret groc: amb aquest barret ens vam centra en identificar les oportunitats i els beneficis que pot aportar que els Casals i centres cívics esdevinguin centres promotors de la participació ciutadana.

Barret negre: aquest barret ens permetia identificar les dificultats o riscos que pot tenir que els Casals i centres cívics esdevinguin centres promotors de la participació ciutadana.

Barret vermell: amb ell ens centràvem en les sensacions i intuïcions que poden tenir les responsables dels equipaments envers el projecte.

Una vegada elaborat aquest anàlisi per grups, es van posar totes les idees en comú amb la resta de persones participants.

En l'apartat d'aportacions aquestes reflexions ja han estat integrades de manera que les propostes es visualitzen com a idees completes i relacionades amb independència de amb quin barret es van generar.

Assistència i participació

Perfil de les persones participants

La sessió, que es va celebrar el passat dimecres 13 d'octubre a través de la Plataforma Zoom amb el suport d'un equip dinamitzador. Hi van participar 60 persones referents de diferents centres i casals cívics del territori:

- Badalona
- Banyoles
- Barcelona
- Blanes
- Cardona
- Cornellà de Llobregat
- Granollers
- L'Hospitalet de Llobregat
- La Pobla de Segur
- Lleida
- Manlleu
- Montcada i Reixac
- Olot
- Ripoll
- Sabadell
- Santa Perpetua de Mogoda
- Terrassa
- Teià
- Torelló
- Vic

Recull d'aportacions

Els equipaments com agents actius de la comunitat

- Els Casals i centres cívics són equipaments de proximitat, reconeguts allà on estan ubicats i que tenen una gran capacitat per atraure molta gent. Són un canal de referència per la ciutadania i per aquest motiu poden esdevenir agents actius a la comunitat a l'hora de fomentar la participació, detectar necessitats i canalitzar propostes. Tot i això cal tenir en compte la singularitat de cada equipament i cada territori. No a tot arreu hi ha la mateixa cultura participativa, el mateix teixit associatiu, les mateixes necessitats i dinàmiques ciutadanes, etc.

La diversitat i polivalència dels casals i centres cívics

- Aquest tipus d'equipaments disposen habitualment d'espais molt polivalents, per tant, compten amb recursos i serveis per a diverses edats. Són espais de trobada, amb molta demanda i que atenen a una població molt diversa, però que poden tenir també dificultats per arribar a determinats col·lectius que no estan vinculats amb l'equipament. No obstant es valora que la promoció d'aquests espais participatius pot ser una finestra d'oportunitat perquè tothom participi, inclús aquelles persones que de manera habitual no ho fan, així com treballar per evitar l'aïllament social de les persones.

Diversitat de models de gestió

- El model de gestió de l'equipament és un element important a tenir en compte a l'hora de promoure la seva participació a la Xarxa Participa Lab. Existeix una gran diversitat d'equipaments i per tant, una gran diversitat de models de gestió. Pot ser que la gestió sigui externalitzada a través d'alguna empresa o que sigui de gestió pròpia de l'ajuntament.

Recursos humans per assumir noves tasques

- Hi ha equipaments que amb l'actual dotació de recursos humans de què disposen no tenen disponibilitat tècnica per assumir noves tasques. El dia a dia de l'equipament ja implica moltes responsabilitats de gestió, de dinamització, administratives, etc, per la qual cosa pot resultar complicat assumir-ne noves tasques vinculades a la participació ciutadana.

Origen d'alguns casals i centres cívics

- Hi ha alguns casals i centres cívics que en origen eren casals de la gent gran que posteriorment han evolucionat cap a un tipus d'equipament més polivalent. Això provoca que en alguns casos encara es mantinguin i convisqui amb alguns serveis externs com ara podologia o perruqueria, que la majoria de les persones usuàries siguin gent gran o que la població de l'entorn li costi identificar l'equipament com un espai polivalent.

Formació dels i les professionals

- Cal formar els i les professionals dels equipaments en participació, ja que en molts casos no tenen aquesta formació. Algunes persones que treballen als equipaments, tenen formació en participació ciutadana o són referents en participació comunitària. És a dir, són persones preparades per guiar i acompanyar processos participatius. Tanmateix, s'hauria d'oferir formació sobre processos participatius a la resta de professionals que fins ara, no han rebut formació en aquest àmbit.

Els espais físics de l'equipament

- A l'hora d'impulsar accions participatives als diferents equipaments, cal tenir en compte amb quines infraestructures compten. És important tenir presents les condicions físiques de l'espai, quina és la seva ubicació, quina visibilitat té i de quin tipus d'equipament es tracta. Així mateix cal garantir-ne l'accessibilitat i aquest fet no està resolt en alguns casos.

Disponibilitat de recursos materials i tecnològics

- Perquè els casals i centres cívics puguin esdevenir centres motors de la participació al territori cal dotar-los dels recursos materials i tecnològics necessaris com ara disposar de taules, pissarres, ordinadors i connectivitat WIFI.

Connectar amb els interessos de la ciutadania

- Les iniciatives i processos participatius que es duguin a terme han de ser d'interès a la ciutadania. És important fer pedagogia de la participació, crear cultura participativa, i tractar qüestions properes a les persones.

Les experiències prèvies de participació al territori

- A l'hora de valorar si un equipament ha de formar part de la Xarxa és important conèixer quines han estat les experiències de participació prèvies que hi ha hagut al territori. Hi ha situacions molt diverses segon on es troba ubicat l'equipament i el paper que pot desenvolupar en un lloc o un altre pot estar molt condicionat per aquestes experiències.

La coordinació entre administracions

- Per tal que els equipaments esdevinguin centres promotors de la participació al territori és imprescindible que hi hagi una bona coordinació entre les diferents administracions. Calen compromisos de les administracions a l'hora d'iniciar i finalitzar els processos de participació i el suport de la Direcció de Participació de la Generalitat.

